

Møteinnkalling

Utval:	Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd
Møtestad:	Teams-møte
Dato:	17.11.2020
Tid:	16:00

Møteplan:

Kl. 16.00 - 16.30	Kirkevergen orienterer om oppfølging av revisjonsrapport nr. 2 fra Deloitte
Kl. 16.30 - 17.00	Saksbehandling
Kl. 17.00 - 19.00	Kurs i roller, ansvar og forvaltningsrevisjon i kontrollarbeidet ved Deloitte -
Kl. 19.00 -	Saksbehandling

Varamedlemmer til kontrollutvalget er invitert til å delta på kurset som skal gå fra kl. 17.00 - 19.00.

Til varamedlemmene er denne innkallingen ellers til orientering. Dersom det blir aktuelt at varamedlemmer skal møte i resten av møtet vil det bli gitt nærmere beskjed.

Dersom noen av medlemmene ikke kan møte og må melde forfall, blir de bedt om å gjøre dette så tidlig som mulig ved å ringe til Roald Breistein tlf. 97 50 51 52 eller til Hogne Haktorson, tlf. 911 05 982.

Det er planlagt at Roald Breistein møter fra sekretariatet, på dette møtet.

Nils Gunnar Toppe
kontrollutvalgsleder

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Kopi: Vararepresentanter til kontrollutvalget
Leder i fellesrådet
Revisor
Kirkevergen

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off
	Godkjenningssaker		
GK 9/20 GK 10/20	Godkjenning av innkalling og sakliste Godkjenning av møteprotokoll etter møte i kontrollutvalget i BKF 05.10.2020	2020/28	
	Politiske saker		
PS 33/20	Kirkevergen orienterer om oppfølging av revisjonsrapport nr. 2 - 2019 fra Deloitte	2020/38	
PS 34/20	Deloitte presenterer resultatet av interimrevisjonen for 2020	2020/38	
PS 35/20	Årsplan for kontrollutvalget i BKF for 2021	2017/91	
PS 36/20	Møteplan for kontrollutvalget i BKF i 2021	2020/27	
PS 37/20	Eventuelt	2020/26	
	Referatsaker		
RS 7/20	Svar på tilsyn fra kirkerådet	2018/2	
RS 8/20	Svar på oppfølgings spørsmål vedrørende tolkningen av § 23-5	2019/139	
RS 9/20	Svar på spørsmål om endringer i kommunens årsberetning etter fristens utløp	2020/144	

Godkjenningssaker

GK 9/20 Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksnr: 2020/28-15
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	10/20	17.11.2020

Godkjenning av møteprotokoll etter møte i kontrollutvalget i BKF 05.10.2020

Møteprotokoll fra møte i kontrollutvalget 05.10.2020 er lagt ved saken.

Møteprotokoll

Utvalg:	Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd
Møtested:	Festplassen i 1. etasje, Kirkens hus, Marken 34
Dato:	05.10.2020
Tid:	16:00 - 16.50

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Nils Gunnar Toppe	Leiar	
Tord Byrkjeland Berntsen	Nestleiar	
Randi Wollan Neuber	Medlem	
Per Kristian Erdal	Medlem	
Bjarte Flaten	Medlem	

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
------	----------	---------------

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
------	-----------	---------------

Merknader

Andre som møtte:

Navn	Stilling
Kjersti Gjuvsland	Forvaltningsrevisor i Deloitte
Roald Breistein	Seniorrådgjevar i Vestland fylkeskommune

Nils Gunnar Toppe
utvalgsleder

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off
	Godkjenningssaker		
GK 7/20	Godkjenning av innkalling og sakliste		
GK 8/20	Godkjenning av møteprotokoll etter møte i kontrollutvalget i BKF 08.09.2020	2020/28	
	Politiske saker		
PS 30/20	Budsjett for kontrollarbeidet i BKF i 2021	2020/21	
PS 31/20	Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024 - Innstilling til fellesrådet	2019/51	
PS 32/20	Eventuelt	2020/26	

Godkjenningssaker

GK 7/20 Godkjenning av innkalling og sakliste

Saksprotokoll 05.10.2020 - kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd

Behandling i møte

Det kom ikke frem noe under dette punktet.

Vedtak

Sakliste og innkalling ble enstemmig vedtatt.

GK 8/20 Godkjenning av møteprotokoll etter møte i kontrollutvalget i BKF 08.09.2020

Saksprotokoll 05.10.2020 - kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd

Behandling i møte

Det kom ikke frem noe under dette punktet.

Vedtak

Møteprotokoll fra møte i kontrollutvalget 08.09.2020 ble enstemmig vedtatt.

Politiske saker

PS 30/20 Budsjett for kontrollarbeidet i BKF i 2021

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til budsjett for kontrollarbeidet i BKF for 2021 inkludert endringer som blir gjort i møtet.
2. Budsjettforslaget skal følge kirkevergens innstilling til budsjett til Fellesrådet. Det er fellesrådet som gjør endelig vedtak om budsjett for kontrollarbeidet for 2021.

Saksprotokoll 05.10.2020 - kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd

Behandling i møte

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar forslag til budsjett for kontrollarbeidet i BKF for 2021 inkludert endringer som blir gjort i møtet.
2. Budsjettforslaget skal følge kirkevergens innstilling til budsjett til Fellesrådet. Det er fellesrådet som gjør endelig vedtak om budsjett for kontrollarbeidet for 2021.

PS 31/20 Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024 - Innstilling til fellesrådet

Forslag til innstilling

1. Forslag til plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024 for BKF blir vedtatt slik den foreligger.
2. Planen gjelder for resten av valgperioden og frem til ny plan etter intensjonen blir vedtatt i 2024.
3. Fellesrådet delegerer myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer og omprioriteringer i planen.
4. Planen skal evalueres minst en gong i valgperioden. Fellesrådet delegerer myndighet til kontrollutvalget til å gjøre denne evalueringen.

Saksprotokoll 05.10.2020 - kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd

Behandling i møte

Forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Forslag til plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2020 - 2024 for BKF blir vedtatt slik den foreligger.
2. Planen gjelder for resten av valgperioden og frem til ny plan etter intensjonen blir vedtatt i 2024.
3. Fellesrådet delegerer myndighet til kontrollutvalget til å foreta endringer og omprioriteringer i planen.
4. Planen skal evalueres minst en gong i valgperioden. Fellesrådet delegerer myndighet til kontrollutvalget til å gjøre denne evalueringen.

PS 32/20 Eventuelt

Forslag til vedtak

Saken blir lagt frem uten forslag til vedtak.

Saksprotokoll 05.10.2020 - kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd

Behandling i møte

Det kom ikke frem noe i denne saken.

Vedtak

Det ble ikke gjort vedtak i saken.

Politiske saker

**PS 33/20 Kirkevergen orienterer om oppfølging av revisjonsrapport nr. 2
- 2019 fra Deloitte**

Saksnr: 2020/38-19
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	33/20	17.11.2020

Kirkevergen orienterer om oppfølging av revisjonsrapport nr. 2 - 2019 fra Deloitte

Forslag til vedtak

Saken blir lagt frem uten forslag til vedtak.

Sammendrag

Formålet med denne saken er at kontrollutvalget skal ta stilling til kirkevergens oppfølging av forbedringspunktene i revisjonsrapport fra Deloitte 2019 nr. 2.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Vedlegg

- 1 Revisjonsrapport fra Deloitte 2019 nr. 2

Saksutredning

Bakgrunn for saken

I forbindelse med behandling av årsregnskapet for BKF for 2019 i møte i kontrollutvalget 26.05.2020 ble det bl.a. gjort slikt vedtak:

«På bakgrunn av det som kommer frem i revisjonsrapport nr. 2 fra Deloitte ber kontrollutvalget om at kirkevergen kommer i møte 17.11.2020 for å redegjøre for hva som er/vil bli gjort i forhold til anbefalingene i rapporten.»

Revisjonsrapport nr. 2 ligger vedlagt.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalget har vedtakskompetanse i denne saken ved at de skal se til at regnskapsrevisor sine påpekinger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3.

Vurderinger og virkninger

Det er gjort avtale om at kirkevergen kommer i dette møtet for å orientere i tråd med vedtaket over.

Konklusjon

På bakgrunn av det som kommer frem i denne orienteringen blir det anbefalt at kontrollutvalget drøfter seg frem til et vedtak i møtet. Saken blir derfor lagt fram uten forslag til vedtak.

Bergen Kirkelige Fellesråd
Att.: Daglig leder Asbjørn Vilkenen
Marken 34

5017 BERGEN

Revisjonsrapport nr. 2 (journalføres)

12. mai 2020

REVISJONSRAPPORT FOR REGNSKAPSÅRET 2019

Vi har avsluttet revisjonen av årsregnskapet for Bergen Kirkelige Fellesråd (BKF) for 2019. Vi vil i denne forbindelse knytte noen kommentarer til vårt arbeid og det fremlagte årsregnskap. Revisjonsrapportens formål er å gi en oppsummering av vesentlige forhold som vi er blitt kjent med i løpet av revisjonen.

I vår revisjon har vi gjennomført de revisjonshandlinger vi har ansett nødvendig for å få bekreftet at årsregnskapet ikke inneholder vesentlige feil eller mangler.

Etter vår mening har samarbeidet med fellesrådets ledelse og øvrig personale vært godt. Vi har fått den assistanse og de opplysninger vi har bedt om.

Fellesrådets ledelse er ansvarlig for å etablere og opprettholde en tilfredsstillende intern kontroll, herunder sørge for at regnskapsføringen er i samsvar med lov og forskrifter og at formuesforvaltningen er ordnet på betryggende måte.

Vi gjør oppmerksom på at vår gjennomgang av den interne kontroll er begrenset til den gjennomgang vi er pliktige til i henhold til god revisjonsskikk.

Uavhengighet og objektivitet

Vi vil innledningsvis bekrefte at revisjonsteamet overholder kravene til uavhengighet og objektivitet i henhold til revisorloven. Andre tjenester enn revisjons- og revisjonsrelatert arbeid for fellesrådet er utført i begrenset omfang.

Intern kontroll

Vår gjennomgang av interne rutiner knyttet til de økonomiske områdene viser at disse i stor grad er tilfredsstillende, men at det er begrenset med skriftlige rutinebeskrivelser og beskrivelser av kontroller. Dette gjelder for områdene innkjøp, inntekter og utfakturering, og lønn. Vi anbefaler at BKF prioriterer at disse formaliseres i større grad, samt inkluderer eventuelle kontroller som gjennomføres i skriftliggjøringen. Det er naturlig at arbeidet her ses i sammenheng med skifte av økonomisystem.

Revisjonen gjennom året

Ved vår revisjon gjennom året har vi lagt vekt på å kontrollere påliteligheten i de interne kontroll- og regnskapsrutiner som fører frem til og danner grunnlaget for avleggelsen av årsregnskapet. Videre har vi utført direkte kontroll av utvalgte poster i regnskapet.

Vi har ikke avdekket noen forhold som var av en slik karakter eller størrelse at de skaper usikkerhet om det fremlagte årsregnskap. Vi vil likevel kommentere enkelte forhold nedenfor.

Periodisering av inntekter*Feilperiodisering av festeavgifter*

Festeavgifter inntektsføres fullt ut på tidspunkt for fakturering uavhengig av perioden som festeavgiften gjelder for. Inntekten skulle vært periodisert over den aktuelle festeperioden. Forholdet er også kommentert i vår revisjonsrapport for 2018. Det er vår vurdering at nettoeffekt av dette ikke er vesentlig for regnskapet da det gjøres tilsvarende hvert år. Det er likevel vår anbefaling at BKF får på plass et system som gjør fellestrådet i stand til å gjennomføre riktig regnskapsperiodisering av festeavgifter. Vi er kjent med at arbeidet med nytt økonomisystem er utsatt, som også påvirker arbeidet med en prosess hvor festeavgifter periodiseres.

Lønn*Kontroll av arbeidsavtaler*

Vi har kontrollert et utvalg ansatte mot underliggende arbeidsavtale for å påse at avtale er på plass og at lønnsutbetaling samsvarer med avtale. Det er ikke avdekket avvik i forbindelse med vår kontroll.

Kontrollrutiner lønnsutbetaling

Personer på lønn som har tilgang til å kjøre lønn har samtidig mulighet til å gjennomføre utbetaling. Forholdet er også kommentert i vår revisjonsrapport for 2018. Imidlertid har BKF på plass gode kompenserende kontroller ved dobbel godkjenning bank og ved rutine for gjennomgang av lønnslistene av økonomi og personal ved hver lønnsutbetaling. Vi vil fremdeles anbefale at BKF ser på muligheten for at sistnevnte rutine utvides med at hver menighet også gjennomgår lønnslistene ved utbetaling, noe som vil styrke kontrollrutinen ytterligere.

Reiseregninger

Vi merker oss at det ved føring av reiseregninger benyttes skjema for forrige år hvor satser ikke er oppdatert. Ettersom BKF legger informasjonen inn i regnskapssystemet manuelt med oppdatert beregning av satser, vil ikke bruk av utdatert skjema medføre feil i endelig beregning, men beløp vil ikke samsvare med skjema. Vi anbefaler at BKF benytter oppdaterte skjema ved føring av reiseregninger.

Verdi av finansielle anleggsmidler

BKF har i balansen en bokført verdi på investering i Akasia AS på MNOK 67,6 per 31.12.2019. BKF har også en kortsiktig fordring på selskapet på MNOK 20 per 31.12.2019.

På bakgrunn av revisorgodkjent årsregnskap for Akasia AS i 2019 har BKF vurdert det slik at verdien er til stede på investering i Akasia AS og på fordring på selskapet. Vi aksepterer BKF sin vurdering.

Merverdiavgiftskompensasjon

Vi har løpende foretatt kontroller av grunnlag for søknad om merverdiavgiftskompensasjon, og våre kontroller har ikke avdekket vesentlige feil i grunnlag for søknad.

Revisjonen av årsoppgjøret

Ved vår revisjon av årsoppgjøret har vi lagt vekt på kontroll av fullstendighet av inntekter og gjeld, og gyldighet av eiendeler og kostnader.

Dokumentasjonen på årsregnskapet som er blitt fremlagt for revisjon har vært av tilfredsstillende kvalitet.

Vi har ved våre revisjonshandlinger ikke funnet vesentlige formelle eller materielle feil i det fremlagte regnskap.

Avslutning

Vennligst ta kontakt dersom det er spørsmål til punktene ovenfor.

Vi vil avslutningsvis takke for et godt samarbeid knyttet til revisjonen av regnskapsåret 2019.

Med vennlig hilsen
Deloitte AS

Unni-Renate Moe
statsautorisert revisor

Kopi: Kontrollutvalget

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Unni-Renate Moe

Statsautorisert revisor

Serienummer: 9578-5995-4-99839

IP: 217.173.xxx.xxx

2020-05-12 13:14:31Z

Penneo Dokumentnøkkel: BUP5I-6T7C3-TB32Q-JNUSS-D7CEB-6YH87

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Saksnr: 2020/38-21
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	34/20	17.11.2020

Deloitte presenterer resultatet av interimrevisjonen 2020 for BKF

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar oppsummering etter interimrevisjon 2020 for BKF fra Deloitte til orientering.

Sammendrag

Formålet med denne saken er at Deloitte skal presentere resultatet av den gjennomførte interimrevisjonen i BKF for regnskapet for 2020.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Det er ønskelig for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd at aktiviteten i utvalget er tilsvarende det man har i et kontrollutvalg i en norsk kommune. Dette inkluderer også at revisor presenterer resultatet av interimrevisjonen for 2020.

Vi viser til vedtatte Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd. Der står bl.a. dette i § 2:

«Kontrollutvalget skal påse at BKF's regnskaper blir revidert på en betryggende måte.»

Videre står det bl.a. dette i § 4 i Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd:

«Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og se til at dette følger gjeldende bestemmelser og standarder for revisjon.»

Det blir også vist til Forskrift om økonomiforvaltningen for kirkelige fellesråd og menighetsråd i Den norske kirke § 6 om revisjon.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalget har vedtakskompetanse i denne saken ved at de skal se til at regnskapet blir revidert på en betryggende måte og se til at dette følger gjeldende bestemmelser og standarder for revisjon, jf. regler for kontrollutvalget i BKF §§ 2 og 4.

Vurderingar og verknader

I møte i kontrollutvalget 26.05.2020 orienterte Deloitte om sin revisjonsplan og om regnskapsrevisjonen så langt i 2020. I dette møtet skal de presentere oppsummeringen av dette arbeidet. Presentasjonen av denne oppsummeringen, vil på samme måte som presentasjon av revisjonsplanen, være et ledd i å se til at BKF sine regnskaper blir revidert på en betryggende måte og at BKF har en forsvarlig revisjonsordning.

På bakgrunn av det som kommer frem i presentasjonen bør kontrollutvalget, slik sekretariatet ser det, få anledning til å komme med forslag til fokusområder i årsoppgjørrevisjonen som skal gjennomføres fremover, dersom de ønsker det, selv om det er revisjonen som avgjør hva de skal se på. Oppsummeringen vil bli lagt frem i møtet.

Konklusjon

Dersom det ikke kommer frem noe spesielt i møtet blir det anbefalt at kontrollutvalget tar oppsummeringen etter interimrevisjonen for 2020 fra Deloitte til orientering.

Saksnr: 2017/91-24
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	35/20	17.11.2020

Årsplan for kontrollutvalget i BKF for 2021**Forslag til innstilling**

Fellesrådet vedtar slik årsplan for kontrollutvalget i BKF for 2021:

Nr.	Tekst	Kontrollutvalget	Fellesrådet
1.	Bestilling av forvaltningsrevisjon basert på vedtatt plan for forvaltningsrevisjon for BKF for perioden 2020 – 2024	Vinter 2021	
3.	Årsmelding for kontrollutvalget for 2020	Februar 2021	April 2021
4.	Årsregnskap for BKF for 2020 – Uttalelse fra kontrollutvalget	Mars/april 2021	April 2021
5.	Revisor legger frem uavhengighetserklæring	Mars/april 2021	
6.	Revisor presenterer revisjonsplan for regnskapsrevisjonen for 2021	Mars/april 2021	
7.	Sak om fullmakt til kontrollutvalget til å gjennomføre ny konkurranse på kjøp av revisjonstjenester for BKF	Mai 2021	Juni 2021
8.	Budsjett for kontrollarbeidet i BKF for 2022	September 2021	Desember 2021
9.	Levering av forvaltningsrevisjonsrapport, jf. punkt 1.	September 2021	Oktober 2021
10.	Bestilling av ny forvaltningsrevisjon basert på vedtatt plan for forvaltningsrevisjon for BKF for perioden 2020 – 2024	Oktober 2021	
11.	Godkjenning av konkurransegrunnlag for ny konkurranse på kjøp av revisjonstjenester for BKF	Oktober 2021	
12.	Årsplan for kontrollutvalget for 2022	November 2021	Desember 2021
13.	Møteplan for kontrollutvalget for 2022	November 2021	
14.	Revisor presenterer interimrevisjonsrapport for 2021	November 2021	
15.	Andre saker som kan oppstå som kontrollutvalget finner ut trenger utvalgets fokus, og saker oversendt fra Fellesrådet.	Fortløpende	

Sammendrag

Formålet med denne saken er å legge frem forslag til årsplan for kontrollutvalget for 2021, til godkjenning i fellesrådet.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saken

Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd har hatt tradisjon for å lage en årsplan som beskriver i grove trekk hvilke aktiviteter man ser for seg å gjennomføre i året som kommer.

En slik plan for 2020 ble vedtatt i møte i fellesrådet 30.10.2019 som sak 51/19.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalget har vedtakskompetanse til å lage forslag til årsplan som legges frem for fellesrådet til godkjenning, jf. Regler for kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd §§ 2 og 7.

Vurderinger og virkninger

Med utgangspunkt i gjeldende plan legger sekretariatet frem slikt forslag til årsplan for arbeidet i kontrollutvalget i BKF for 2021:

Nr.	Tekst	Kontrollutvalget	Fellesrådet
1.	Bestilling av forvaltningsrevisjon basert på vedtatt plan for forvaltningsrevisjon for BKF for perioden 2020 – 2024	Vinter 2021	
3.	Årsmelding for kontrollutvalget for 2020	Februar 2021	April 2021
4.	Årsregnskap for BKF for 2020 – Uttalelse fra kontrollutvalget	Mars/april 2021	April 2021
5.	Revisor legger frem uavhengighetserklæring	Mars/april 2021	
6.	Revisor presenterer revisjonsplan for regnskapsrevisjonen for 2021	Mars/april 2021	
7.	Sak om fullmakt til kontrollutvalget til å gjennomføre ny konkurranse på kjøp av revisjonstjenester for BKF	Mai 2021	Juni 2021
8.	Budsjett for kontrollarbeidet i BKF for 2022	September 2021	Desember 2021
9.	Levering av forvaltningsrevisjonsrapport, jf. punkt 1.	September 2021	Oktober 2021
10.	Bestilling av ny forvaltningsrevisjon basert på vedtatt plan for forvaltningsrevisjon for BKF for perioden 2020 – 2024	Oktober 2021	
11.	Godkjenning av konkurransegrunnlag for ny konkurranse på kjøp av revisjonstjenester for BKF	Oktober 2021	
12.	Årsplan for kontrollutvalget for 2022	November 2021	Desember 2021
13.	Møteplan for kontrollutvalget for 2022	November 2021	
14.	Revisor presenterer interimrevisjonsrapport for 2021	November 2021	
15.	Andre saker som kan oppstå som kontrollutvalget finner ut trenger utvalgets fokus, og saker oversendt fra Fellesrådet.	Fortløpende	

Ad punkt 1:

Plan for forvaltningsrevisjon for Bergen kirkelige fellesråd for perioden 2020 - 2024 ble vedtatt i fellesrådet i sak 49/20 i møte 28.10.2020 med disse 9 prosjektene i prioritert rekkefølge:

1. Økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem
2. Saksforberedelse, saksgang, vedtaksoppfølging og rapportering
3. Arkiv
4. Vedlikehold av kirkebygg
5. Drift og eiendom innenfor gravplassforvaltningen
6. Saksbehandling innenfor gravplassmyndigheten
7. Internkontroll*
8. Informasjonssikkerhet og personvern*
9. Styring og ledelse i menighetene*

* Prosjektene er prioritert lavt som følge av pågående prosesser på disse områdene i BKF. Den lave prioriteringen er ikke et uttrykk for lav risiko eller vesentlighet.

På bakgrunn av denne planen skal kontrollutvalget bestemme seg for hvilken forvaltningsrevisjon som skal settes i gang og vinkling og omfang på denne. Dersom det ikke skjer noe som tilsier at risikobildet har endret seg siden planen ble vedtatt er det naturlig å starte med prosjekt nr. 1 Økonomiarbeid i menighetene i nytt økonomisystem.

Det vises også til Regler for kontrollutvalget i BKF § 5 som omhandler kontrollutvalgets arbeid med forvaltningsrevisjon og som bl.a. sier dette:

«Kontrollutvalget treffer nærmere bestemmelser om hvilke revisjoner som skal utføres innenfor planens rammer. Forvaltningsrevisjoner skal gjennomføres i tråd med Norges kommunerevisorforbunds (NKRF) Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 eller tilsvarende.

Med utgangspunkt i planen for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, skal kontrollutvalget avgi rapport til Fellesrådet om hvilke forvaltningsrevisjoner som er gjennomført og om resultatene av disse.»

Ad punkt 7:

Kjøp av revisjonstjenester for BKF må konkurranseutsettes hvert fjerde år, jf. Lov om offentlige anskaffelser. Forrige gang dette ble gjort var i 2017/2018 og avtalen som ble inngått da gjelder frem til 30.06.2022. Arbeid med konkurranseutsetting er et relativt omfattende arbeid. Det er også et arbeid som tar noe tid for å sikre at man holder seg innenfor lovfestede frister bl.a. når det gjelder hvor lenge konkurransen skal ligge kunngjort før frist for levering av tilbud.

Forrige gang BKF konkurranseutsatte revisjonstjenestene fikk kontrollutvalget fullmakt til å gjennomføre denne prosessen mens fellesrådet gjorde vedtak om valg av revisor etter innstilling fra kontrollutvalget. Sekretariat for kontrollutvalget har 15 års erfaring i arbeid med å konkurranseutsette revisjonstjenester for kommuner og bisto også kontrollutvalget i BKF i dette arbeidet forrige gang. For at man skal være sikker på at ny revisor er på plass til 01.07.2022 må konkurransen kunngjøres allerede i slutten av november 2021. Dette for å sikre at det blir tilstrekkelig med tid til behandling i kontrollutvalget og fellesrådet, samt eventuell klagebehandling før kontraktsperiodens start.

Konklusjon

Det blir anbefalt at kontrollutvalget drøfter forslag til årsplan for 2021, gjør de endringer som er nødvendig, og vedtar denne som innstilling til Fellesrådet.

Saksnr: 2020/27-6
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	36/20	17.11.2020

Møteplan for kontrollutvalget i BKF i 2021

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget legger opp til slik møteplan for 2021:

Dato:
02.02.2021
06.04.2021
18.05.2021
07.09.2021
19.10.2021
30.11.2021

Sammendrag

Formålet med denne saken er å få vedtatt en møteplan for kontrollutvalget i BKF for 2021.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Det er praktisk at møtetider i kontrollutvalget er tilpasset saker som eventuelt skal videre til arbeidsutvalget (AU) og Fellesrådet. Møteplanen for 2021 for Bergen kirkelige fellesråd ble vedtatt 23.09.2019. Av denne går det frem at møtene i Fellesrådet er lagt til onsdager. For arbeidsutvalget er møtene lagt til tirsdager.

Vedtakskompetanse

Det er kontrollutvalget som har vedtakskompetanse til å vedta egen møteplan, jf. regler for kontrollutvalget i BKF § 2.

Vurderinger og virkninger

På bakgrunn av det som går frem over har vi laget et forslag til møteplan der det er tatt hensyn til de dagene fellesrådet og AU skal ha sine møter slik at møtene i kontrollutvalget er foreslått lagt slik:

Utkast til møteplan for kontrollutvalget (KU): (Tirsdag)	Merknad:	Aktuelle møter, dersom saker skal videre til:	
		Arbeidsutvalget (AU) (Tirsdag)	Fellesrådet (Onsdag)
02.02.2021	Årsmelding for KU for 2020 Bestilling av forvaltningsrevisjon		24.02.2021
06.04.2021	Årsregnskap og årsrapport for BKF for 2020 Revisjonsplan 2020 Uavhengighetserklæring	13.04.2021	28.04.2021
18.05.2021	Fullmakt til å konk.uts. revisjon	01.06.2021	16.06.2021
07.09.2021	Budsjett 2022 for KU		15.09.2021
19.10.2021	Godkjenning av konkurranse grunnlag Rapport forvaltningsrevisjon		27.10.2021
30.11.2021	Interimsrevisjonsrapport Møteplan 2022 Årsplan for 2022		08.12.2021

Konklusjon

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget vedtar møteplan for 2021 slik som foreslått.

Saksnr: 2020/26-6
Saksbehandler: Roald Breistein

Saksgang

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Kontrollutvalget i Bergen kirkelige fellesråd	37/20	17.11.2020

Eventuelt

Forslag til vedtak

Saken blir lagt frem uten forslag til vedtak.

Sammendrag

Det blir lagt opp til å ha eventuelt på saklisten for å ivareta det enkelte medlem i utvalget sin mulighet til å selv å ta opp saker eller gjøre vedtak i saker som ikke er på sakslisten.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevet underskrift

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Vedtak i kontrollutvalget 05.02.2020 i PS 11/20 der utvalget vedtok å ha eventuelt som sak i hvert møte.

Vedtakskompetanse

Kontrollutvalget har vedtakskompetanse i denne saken, jf. regler for kontrollutvalget § 2 og 3.

Vurderinger og virkninger

Dersom det blir tatt opp saker som krever nærmere undersøkelser, eller innhenting av flere opplysninger, før en kan konkludere med at det er en sak for kontrollutvalget, bør utvalget be sekretariatet forberede sak om dette til neste møte.

Konklusjon

Formålet er å gi en åpning for å få nærmere undersøkelser av saker som kontrollutvalget ønsker å få utredet til neste møte, eventuelt til et senere møte i utvalget. Dessuten eventuelt å få orientering fra kirkevergen eller andre i et senere møte.

Referatsaker

RS 7/20 Svar på tilsyn fra kirkerådet

Fra: Asbjørn Vilkenen (av862@kirken.no)

Sendt: 24.09.2020 11:19:59

Til: Roald Breistein

Kopi:

Emne: Svar på tilsyn fra kirkerådet

Vedlegg: Tilsyn KR Medlemsregisteret og tilskudd trosopplæring sept 2020.pdf

Hei Roald,

Vedlagt finner du svar fra Kirkerådet på tilsynet på medlemsregisteret i BKF samt tilskudd på trosopplæring. Første del av tilsynet som omhandler personvern og informasjonssikkerhet har vært et fokusområde fra kontrollutvalgets side og det er derfor naturlig at kontrollutvalget får tilgang på tilsynssvaret, jfr vedlegg.

Mvh

Asbjørn

Asbjørn Vilkenen

Kirkeverge

+47 55 59 32 02 / +47 909 98 033

| [besøk](#) | [nettside](#) | [Facebook](#) |

DEN NORSKE KIRKE

Bergen kirkelige fellesråd

Mer himmel på jord

TILSYN MED MEDLEMSREGISTERET OG
TILSKUDD TIL TROSOPPLÆRING,
BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

Personvernombud Nils G. Indahl
Internrevisor Magne Pedersen

DEN NORSKE KIRKE
Kirkerrådet

Mer himmel på jord

AGENDA

1. Spørsmål som gjelder personvern og informasjonssikkerhet v. Nils (diskusjon underveis)
2. Spørsmål tilskudd til trosopplæring v. Magne (diskusjon underveis)
3. Oppsummering

FORMÅL

- Formålet med tilsynet er å
  - iverksette «**egnete tekniske og organisatoriske tiltak**» samt sikre «evne til å sikre vedvarende konfidensialitet, integritet, tilgjengelighet og robusthet i behandlingssystemene og -tjenestene» (PVF art 32 nr 1 bokstav b)
  - «**sikre konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet** i Den norske kirkes medlemsregister, herunder at regler gitt i og i medhold av personopplysningsloven med personvernforordningen etterleveres» (§§ 1 og 12 i *forskrift om Den norske kirkes medlemsregister* av 19.04.2018)
  - «Sentral **behandlingsansvarlig skal legge til rette for tilstrekkelig informasjonssikkerhet** i medlemsregisteret og **kan gi lokal behandlingsansvarlig bindende pålegg** dersom krav i personopplysningslovgivningen ikke blir overholdt (§ 12 stk 2 i *forskrift om Den norske kirkes medlemsregister* av 19.04.2018)

TILSYNET PERSONVERN OG INFORMASJONSSIKKERHET

- Fellesrådet har svart skriftlig på den tilsendte sjekklisten:
  - 5 spørsmål om personvern
  - 13 spørsmål om informasjonssikkerhet
  - 3 spørsmål om avvikshåndtering

VURDERINGER AV ØNSKEDE OG IVERKSATTE TILTAK

- Det er svært tilfredsstillende på alle spørsmål. Særlig tilfredsstillende:
  - Gjennomfører allerede risikoreduserende som lett kan gjøres til del av et årshjul
  - Har allerede utarbeidet protokoll over behandlinger
  - Unngår personopplysninger i e-post og benytter kryptering hvis det skjer
- Områder som ledelsen må følge opp
  - Gjøre seg kjent med protokoll og personvernerklæring som ferdigstilles sentralt høsten 2020. En mal vil være tilgjengelig i systemet Drafft, som stilles til disposisjon av sikkerhetsutvalget
  - Et system for avvikshåndtering blir gjort tilgjengelig i Drafft og kan iverksettes

GJENVÆRENDE PUNKTER (MÅ FØLGES OPP)

- En årlig risikovurdering gjennomføres når det gjelder
  - Ansattes personopplysninger (med utgangspunkt i personalarkivrutiner, sak 20/01589)
    - Risiko ved (iltak for å forhindre at) personopplysninger blir sendt ukryptert via e-post
  - Medlemmenes personopplysninger (i den grad Medlemsregisteret benyttes)
  - Fagsystemet Labora Menighet

Kirkerådet har metode og maler som oversendes til Bergen

GJENVÆRENDE PUNKTER 2 (MÅ FØLGES OPP)

- Eksisterende rutiner gjøres om til (enkle) avtaler om kirkelige handlinger
- Når Bergen slutter seg til felles ordning for personvern og informasjonssikkerhet, vil
  - store databehandleravtaler følges opp internt
  - sentralt system for avviksmelding kunne tas i bruk
  - kurser i personvern og informasjonssikkerhet bli gjort tilgjengelige online (trolig våren 2021)
    - kurser planlegges for henholdsvis 1. ledere 2. medarbeidere

KONKLUSJON

- Fellesrådet har allerede et solid arbeid med personvern og informasjonssikkerhet
  - fokus fremover blir å skape en kultur for personvern og informasjonssikkerhet
  - innføre kryptering hvis personopplysninger likevel overføres via e-post
- Årlig risikovurdering bør innføres som del av et årshjul, med gjennomgang og oppfølging av roller og tilgangsnivå
- Implementere løsning (DraftIt) i dialog med sikkerhetsutvalget
  - protokoll basert på felles mal
  - avvikshåndtering
  - sikkerhetsrevisjoner hos egne databehandlere
- Tilby og dokumentere at ansatte har mottatt opplæring i informasjonssikkerhet og personvern

BERGEN, VOSS, TRONDHEIM OG RØROS FELLESRÅD - TILSKUDD TIL TROSOPPLÆRING

- Spørsmål til fellestrådene:
- Veiledning: I planen for 2019 for disponering av tilskudd til trosopplæring er det angitt ulike tiltak som pengene skal brukes til. Sett opp en tabell som gir en oversikt over mottatt beløp, kostnaden ved ulike tiltak og gjenstående beløp. Skriv inn forklarende tekst om hvordan tilskuddet til trosopplæring er benyttet og forklar eventuelle avvik.
- Spørsmål 1. Er tilskuddet til trosopplæring for 2019 benyttet til formålet som angitt i planen?
- Spørsmål 2. Hvis svaret er nei, hvorfor ikke?

BERGEN KIRKELIGE FELLESRÅD

- Observasjoner
- Menighetene rapporterer inn gjennomførte tiltak og vurdering av status for trosopplæring gjennom det digitale planverktøyet for trosopplæring
- For menighetene kan det være en utfordring å gjennomføre plan pga sen informasjon om tildelte midler og endringer underveis i gjennomføringen
- Mottatt tilskudd for 2019 var 15,1 mill. med 14,6 i samlede utgifter og 0,5 mill. i mindreforbruk
- Årsak til mindreforbruk er ikke oppgitt, men mottatt tilskudd er 400.000 kr høyere enn budsjettet og refusjoner fra NAV (bl.a. sykerefusjon) er ikke budsjettet
- 0,5 mill. ble avsatt til bundet fond for trosopplæring og som samlet utgjør 1,5 mill.
- Ubenyttede midler over 5 % av tildelingssummen, går automatisk til fratrukk i neste års bevilgning og forvaltes av bispedømmerådet til trosopplæring i bispedømmet
- Konklusjon - mindreforbruk hvor årsaken kan være fravær og ikke gjennomførte tiltak
- Anbefaling – planlegge mer aktivitet - større grad av «overhøyde» i budsjetter, redusere sårbarhet ved fravær ved reservetiltak på liste

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Forum for Kontroll og Tilsyn
Postboks 41 Sentrum
0101 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/2919-5

15. oktober 2020

Svar på oppfølgingsspørsmål vedrørende tolkningen av kommuneloven § 23-5

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til brev 2. september 2020 og tidligere korrespondanse vedrørende tolkningen av kommuneloven § 23-5. I brevet viser dere til at departementet i brev 4. august 2020 har lagt til grunn at kommunedirektøren ikke skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler saker som gjelder budsjettforslag for kontrollarbeidet. I brevet viste departementet blant annet til at budsjettet for kontrollarbeidet har direkte betydning for omfanget av kontrollen med kommunens administrasjon, og at gode grunner derfor tilsier at kommunedirektøren ikke skal gis anledning til å uttale seg før kontrollutvalget behandler denne typen saker. Dere spør om det betyr at kommunedirektøren heller ikke skal gis anledning til å endre eller redusere budsjettforslaget til kontrollutvalget før det skal behandles i formannskapet.

Departementet vil vise til at § 23-5 andre punktum regulerer i hvilke tilfeller kommunedirektøren skal gis anledning til å uttale seg *før* kontrollutvalget behandler en sak. Når saker *etter* kontrollutvalgets behandling skal oversendes til kommunestyret, vil kommunedirektørens rolle være å ekspedere saken videre til behandling der. Det framgår av merknaden til § 23-5 andre punktum i Prop. 46 L (2017–2018) at kommunedirektøren kan gi supplerende opplysninger i forbindelse med at saken oversendes til kommunestyret, jf. prinsippet om at saken skal være så godt opplyst som mulig. Kommunedirektøren kan imidlertid ikke endre saksframstillingen til kontrollutvalget.

Departementet legger derfor til grunn at kommunedirektøren ikke kan endre eller redusere kontrollutvalgets budsjettforslag for kontrollarbeidet før det skal behandles i formannskapet.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Kommunalavdelingen

Saksbehandler
Signe Bechmann
22 24 72 64

Kontrollutvalgets budsjettforslag skal følge formannskapetets innstilling til årsbudsjettet etter § 14-3 tredje ledd til kommunestyret.

Med hilsen

Ragnhild Spigseth (e.f.)
avdelingsdirektør

Signe Bechmann
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Forum for Kontroll og Tilsyn
Postboks 41 Sentrum
0101 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/4721-2

22. oktober 2020

Svar på spørsmål om endringer i kommunens årsberetning etter fristens utløp

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til brev 11. september 2020. I brevet skriver dere at flere av medlemmene deres opplever at kommunene gjør endringer i årsberetningene sine etter at regnskapsrevisor har avgitt revisjonsberetningen sin. Dere spør om revisjonsberetningen vil være dekkende når den ikke bygger på den siste versjonen av årsberetningen.

Departementet vil vise til at det følger av kommuneloven § 14-7 tredje ledd at årsberetningen skal være avlagt senest 31. mars. Departementet vil understreke betydningen av at denne fristen holdes, og at eventuelle endringer i årsberetningen etter fristens utløp begrenses til det som er absolutt nødvendig. Det følger av § 24-8 første ledd at regnskapsrevisor skal avgis en revisjonsberetning til kommunestyret senest 15. april. Revisjonsberetningen er revisors rapport om resultatet av regnskapsrevisjonen. Her gir revisor blant annet sin konklusjon på om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift, og om årsberetningen inneholder de opplysningene som kreves av lov og forskrift.

Det følger av § 24-8 første ledd tredje setning at regnskapsrevisor skal avgis revisjonsberetningen sin innen fristen selv om årsberetningen ikke foreligger eller er ufullstendig. Revisjonen skal i slike tilfeller fullføres når årsberetningen foreligger eller er fullstendig. Tidligere revisjonsberetning skal da kalles tilbake og ny revisjonsberetning skal avgis. Departementet viser til merknaden til § 24-8 i Prop. 46 L (2017–2018).

Dersom kommunen gjør endringer i årsberetningen etter at regnskapsrevisor har avlagt revisjonsberetningen sin, er utgangspunktet altså at regnskapsrevisor skal kalle tilbake

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Kommunalavdelingen

Saksbehandler
Signe Bechmann
22 24 72 64

revisjonsberetningen sin og avgi en ny revisjonsberetning. Den nye revisjonsberetningen skal da være basert på den endelige versjonen av årsberetningen. Departementet legger likevel til grunn at behovet for å kalle tilbake revisjonsberetningen og avgi en ny revisjonsberetning må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Dersom kommunen har gjort mindre endringer i årsberetningen som ikke påvirker innholdet i revisjonsberetningen, mener departementet at regnskapsrevisor ikke skal være nødt til å avgi en ny revisjonsberetning. På den måten sikrer man at avgivelsen av revisjonsberetningen ikke utsettes mer enn nødvendig, og at tidsplanen for regnskapsbehandlingen i kontrollutvalget, formannskapet og kommunestyret ikke blir forsinket.

Departementet viser til at både årsregnskapet og årsberetningen skal vedtas av kommunestyret senest seks måneder etter regnskapsårets slutt, jf. § 14-3 andre ledd. Det betyr i praksis 30. juni. Hvis kommunestyret ikke vedtar årsregnskapet til kommunekassen innen fristen, vil det danne grunnlag for innmelding i ROBEK-registeret, jf. § 28-1 første ledd bokstav f.

Avslutningsvis vil departementet også nevne at fristen for å avgi revisjonsberetning til årsregnskapene og årsberetningene for 2019 har vært utsatt til 15. september 2020. Dette som følge av utbruddet av covid-19. Den midlertidige loven som fastsatte denne fristutvidelsen ble opphevet 16. september 2020.

Med hilsen

Ragnhild Spigseth (e.f.)
avdelingsdirektør

Signe Bechmann
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer